

ĐỀ 7

GỢI Ý THAM KHẢO

I. PHẦN ĐỌC - HIỂU (4,0 điểm)

Câu 1 (0,5 điểm):

Yêu cầu: Đoạn trích trên được viết theo **phương thức biểu đạt chính** nào?

Hướng dẫn:

Đoạn trích thể hiện cảm xúc, suy tư và quan điểm của tác giả về tuổi trẻ, chiến tranh và tình yêu thương.

Phương thức biểu đạt chính là biểu cảm

Trả lời mẫu:

“Phương thức biểu đạt chính của đoạn trích là biểu cảm”

Câu 2 (0,5 điểm):

Yêu cầu: Chỉ ra **một biện pháp tu từ** mà tác giả sử dụng trong đoạn trích và nêu **tác dụng** của nó.

Hướng dẫn:

Biện pháp tu từ: Nhân hóa (ví dụ: “Rừng thở khò khè”, “Cây chảy máu”, “Đất rên đau”).

Tác dụng: Làm tăng tính biểu cảm, gợi hình ảnh thiên nhiên đang chịu tổn thương, tạo cảm giác khẩn cấp về việc cần bảo vệ môi trường.

Trả lời mẫu:

Biện pháp tu từ: Nhân hóa (“Rừng thở khò khè”, “Cây chảy máu”, “Đất rên đau”).

Tác dụng: Nhân hóa giúp hình ảnh thiên nhiên trở nên sống động, thể hiện sự đau đớn và tổn thương mà thiên nhiên đang phải chịu đựng do con người gây ra, từ đó tăng cường thông điệp về bảo vệ môi trường.

Câu 3 (1,0 điểm):

Yêu cầu: Qua đoạn trích, hãy nêu **hai vấn đề** nổi bật mà tác giả muốn **truyền đạt** đến người đọc.

Hướng dẫn:

Vấn đề 1: Sự hy sinh của tuổi trẻ trong chiến tranh để đạt được độc lập, tự do cho đất nước.

Vấn đề 2: Tình yêu thương, mơ ước và sự vượt qua khó khăn của tuổi trẻ trong bối cảnh chiến tranh.

Trả lời mẫu:

“Hai vấn đề nổi bật mà tác giả muốn truyền đạt là:

Sự hy sinh của tuổi trẻ trong chiến tranh để giành độc lập, tự do cho đất nước.

Tinh thần vượt qua khó khăn, kiên cường và lòng yêu thương của tuổi trẻ trong bối cảnh chiến tranh.”

Câu 4 (1,0 điểm):

Yêu cầu: Em hiểu như thế nào về câu:

“Tuổi trẻ của mình đã cứng cáp trong thử thách gian lao của chiến trường.”

Trình bày **ngắn gọn** (2 - 3 dòng) ý nghĩa của câu này.

Hướng dẫn:

Ý nghĩa: Tuổi trẻ đã trở nên kiên cường, mạnh mẽ nhờ những thử thách và gian lao trong chiến tranh.

Tác động: Sự trưởng thành và bền bỉ của tuổi trẻ qua những khó khăn.

Trả lời mẫu:

“Câu này cho thấy tuổi trẻ đã trở nên kiên cường và mạnh mẽ nhờ những thử thách và gian lao trên chiến trường. Điều này phản ánh sức mạnh tinh thần và khả năng vượt qua khó khăn của tuổi trẻ trong thời kỳ chiến tranh.”

Câu 5 (1,0 điểm):

Yêu cầu: Viết **một đoạn văn ngắn** (khoảng 5 - 7 dòng) bày tỏ **suy nghĩ** của em về **tinh thần vượt lên bản thân** được thể hiện trong đoạn trích.

Hướng dẫn:

Nội dung: Sự kiên cường, lòng dũng cảm và khả năng vượt qua khó khăn của tuổi trẻ.

Liên hệ: Với bản thân, ví dụ như đối mặt với thử thách trong học tập, công việc hay cuộc sống.

Trả lời mẫu:

“Tinh thần vượt lên bản thân được thể hiện rõ nét trong đoạn trích khi tuổi trẻ dù không sở hữu những đặc điểm nổi bật nhưng vẫn kiên cường và không ngừng nỗ lực. Điều này truyền cảm hứng cho em rằng, dù gặp phải khó khăn và thử thách, mình cũng phải kiên trì, không ngừng phấn đấu để vượt qua. Trong cuộc sống hiện đại đầy áp lực, tinh thần này giúp em tự tin đối mặt với những khó khăn, học hỏi và phát triển bản thân mỗi ngày một hơn. Em nhận ra rằng sự kiên trì và lòng quyết tâm chính là chìa khóa để đạt được thành công và hạnh phúc.”

II. PHẦN VIẾT (6,0 điểm)

Câu 1 (Nghị luận văn học - 2,0 điểm):

Đề: Dựa vào đoạn trích trên, em hãy viết **một đoạn văn (khoảng 200 chữ)** phân tích **tình cảm** và **thông điệp** mà tác giả Đặng Thùy Trâm muốn gửi gắm qua hình ảnh “tuổi trẻ” và những trải nghiệm của mình trong chiến tranh.

Hướng dẫn làm bài:

Xác định yêu cầu:

Phân tích tình cảm của tác giả về tuổi trẻ và chiến tranh.

Phân tích thông điệp về giá trị của tuổi trẻ và sự kiên cường.

Gợi ý bố cục đoạn:

Mở đoạn: Giới thiệu chung về đoạn trích và chủ đề nói về tuổi trẻ trong chiến tranh.

Thân đoạn:

Phân tích **tình cảm**: Sự kính trọng, biết ơn và tình yêu thương dành cho những người đã hy sinh, sự xúc động trước những khó khăn mà tuổi trẻ phải trải qua.

Phân tích **thông điệp**: Giá trị của tuổi trẻ nằm ở sự kiên cường, lòng yêu nước và khát vọng tự do. Khuyến khích sự tự nhận thức và vượt lên bản thân.

Kết đoạn: Nhấn mạnh ý nghĩa sâu sắc của đoạn trích và thông điệp mà tác giả muốn truyền tải.

Trả lời mẫu:

“Đoạn trích của Đặng Thùy Trâm thể hiện **tình cảm sâu sắc** và **trân trọng** đối với tuổi trẻ trong chiến tranh. Tác giả miêu tả những khó khăn, hy sinh của tuổi trẻ qua những trải nghiệm gian lao trên chiến trường, từ mồ hôi, máu xương đến những cảm xúc căm thù và yêu thương. Qua đó, tác giả gửi gắm **thông điệp** về giá trị của tuổi trẻ không chỉ nằm ở sức mạnh thể chất mà còn ở tinh thần kiên cường, lòng yêu nước và khát vọng tự do. Đoạn trích nhấn mạnh rằng tuổi trẻ, dù đối mặt với bao thử thách, vẫn giữ được niềm tin, mơ ước và tình yêu thương, tạo nên sức mạnh để vượt qua mọi khó khăn. Thông điệp này khuyến khích mỗi cá nhân biết trân trọng và phát huy những giá trị của bản thân, góp phần xây dựng một đất nước tự do, hạnh phúc.”

Câu 2 (Nghị luận xã hội - 4,0 điểm):

Đề: Từ đoạn trích, hãy viết **một bài văn (khoảng 400 chữ)** bàn về **tầm quan trọng của việc vượt qua khó khăn và giữ vững ước mơ** trong cuộc sống hiện đại.

Hướng dẫn làm bài:

Mở bài:

Dẫn dắt: Giới thiệu đoạn trích và nêu vấn đề vượt qua khó khăn, giữ vững ước mơ.

Nêu vấn đề: Tầm quan trọng của việc vượt qua khó khăn và giữ vững ước mơ trong cuộc sống hiện đại.

Thân bài:

Phân tích tầm quan trọng của việc vượt qua khó khăn:

Phát triển bản thân: Học hỏi từ thất bại, nâng cao kỹ năng và kinh nghiệm.

Tăng cường sự kiên trì, bền bỉ, giúp đạt được mục tiêu.

Phân tích tầm quan trọng của việc giữ vững ước mơ:

Định hướng tương lai: Giúp xác định mục tiêu, kế hoạch phát triển cá nhân.

Tạo động lực làm việc, không ngừng phấn đấu để đạt được ước mơ.

Dẫn chứng thực tế:

Các nhân vật lịch sử, văn học đã vượt qua khó khăn để đạt được thành công (ví dụ: Steve Jobs, Nguyễn Trãi).

Các câu chuyện thành công từ cuộc sống hàng ngày.

Thảo luận về những thách thức hiện đại và cách vượt qua chúng:

Áp lực xã hội, công việc, học tập.

Cách quản lý stress, tìm nguồn động viên và hỗ trợ từ người thân.

Kết bài:

Tóm tắt lại tầm quan trọng: Nhấn mạnh việc vượt qua khó khăn và giữ vững ước mơ là yếu tố then chốt để đạt được thành công và hạnh phúc.

Khuyến khích hành động: Kêu gọi mọi người kiên trì, không bỏ cuộc và luôn theo đuổi ước mơ của mình.

Trả lời mẫu:

“Trong cuộc sống hiện đại đầy cạnh tranh và thay đổi, việc vượt qua khó khăn và giữ vững ước mơ đóng vai trò vô cùng quan trọng. Đoạn trích của Đặng Thùy Trâm minh họa rõ nét tinh thần kiên cường và lòng quyết tâm của tuổi trẻ trong chiến tranh, từ đó nhấn mạnh tầm quan trọng của việc không ngừng nỗ lực và duy trì những ước mơ dù gặp phải bao khó khăn.

Việc vượt qua khó khăn giúp mỗi người phát triển bản thân, học hỏi từ những thất bại và nâng cao kỹ năng, kinh nghiệm sống. Nó cũng tạo nên sự kiên trì, bền bỉ, giúp mỗi cá nhân đạt được mục tiêu và thành công trong cuộc sống. Đồng thời, việc giữ vững ước mơ giúp định hướng tương lai, xác định rõ ràng mục tiêu và kế hoạch phát triển cá nhân. Ước mơ không chỉ là nguồn động lực mạnh mẽ thúc đẩy chúng ta làm việc chăm chỉ mà còn là niềm tin vào khả năng của bản thân để biến ước mơ thành hiện thực.

Các nhân vật lịch sử như Steve Jobs, người đã vượt qua nhiều thất bại để xây dựng Apple thành tập đoàn công nghệ hàng đầu, hay Nguyễn Trãi, người đã vượt qua nhiều thử thách để trở thành nhà văn hóa, chính trị nổi tiếng, là những minh chứng sống động cho thấy sự kiên trì và giữ vững ước mơ có thể mang lại thành công vang dội. Trong cuộc sống hàng ngày, nhiều người cũng đã thành công nhờ vào việc không bỏ cuộc và luôn theo đuổi những ước mơ của mình dù gặp phải nhiều khó khăn.

Tuy nhiên, trong bối cảnh hiện đại, chúng ta cũng phải đối mặt với nhiều thách thức như áp lực xã hội, công việc, học tập. Để vượt qua những khó khăn này, mỗi người cần biết quản lý stress, tìm nguồn động viên từ người thân và bạn bè, cũng như duy trì sự tích cực và lạc quan.

Tóm lại, việc vượt qua khó khăn và giữ vững ước mơ không chỉ giúp mỗi cá nhân phát triển và đạt được thành công mà còn mang lại hạnh phúc và sự thỏa mãn trong cuộc sống. Vì vậy, mỗi người nên kiên trì, không bỏ cuộc và luôn theo đuổi những ước mơ của mình để xây dựng một cuộc sống ý nghĩa và thành công.”